

Uimarantojen ja uimaveden laatu ja valvonta vuonna 2026

YTHJ 16.10.2026

349/11.02.02.00/2023

Valmistelija

Terveystarkastaja Mika Merinen
mika.merinen@savonlinna.fi, p. 0400 252 867

Selostus

Itä-Savon ympäristöterveydenhuollon terveystarkastus valvoo alueellaan yleisten uimarantojen hygieenisiä olosuhteita ja uimaveden laatua. Uimarantojen valvonnasta säädetään terveysvalvontalain (763/1994), sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 177/2008 isojen yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (ns. Eu-uimarannat) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (354/2008).

Alueellinen ympäristöterveydenhuoltojaosto vahvisti uimarantaluettelon vuodelle 2026 (§ 13/ 20.02.2026). Uimarantaluettelo julkaistiin terveystarkastuksen internetsivuilla ja kuntien virallisilla ilmoitustauluilla. Uimarantaluettelosta ei jätetty yhtään muistutusta tai ehdotusta.

Eu-uimarannoilta otettiin jokaiselta rannalta neljä uimavesinäytettä, joista yksi näyte ennen uimakauden alkua ja kolme näytettä uimakauden aikana (uimakausi 15.6. - 31.8.). Pieniltä yleisiltä uimarannoilta otettiin kultakin kolme näytettä uimakauden aikana. Tutkimustulosten mukaan kaikkien uimarantojen uimaveden mikrobiologiset laatuvaatimukset täyttyivät sosiaali- ja terveysministeriön asetusten mukaisesti. Uimavesitulokset ovat uimarannan käyttäjien nähtävillä jokaisen uimarannan ilmoitustaululla ja terveystarkastuksen internetsivuilla.

Käyttökelpoisuuteen perustuvien aistinvaraisten laatusuositusten osalta sinilevähavaintoja todettiin heinäkuussa kolmella Savonlinnan uimarannalla (Everlahti, Kalastajakylä ja Laitaatsilta). Elokuussa sinilevähavaintoja todettiin Rantasalmen kahdella uimarannalla (Hakojärvi ja Raudanvesi). Raudanveden uimarannalla sinileväesiintymä oli erittäin runsas, jonka johdosta uimaranta asetettiin käyttökieltoon uimakauden loppuun asti. Sinilevien aistinvaraisia tarkastuskäyntejä tehtiin yhteensä yhdeksän. Muita aistinvaraisia poikkeamia ei havaittu (esim. kasviplankton, makrolevät, jätteet). Myrkkykeisoa ei todettu toimialueen yleisillä uimarannoilla. Terveystarkastukseen tuli kuntalaisilta uimaveden laatuun liittyviä muutamia ilmoituksia ja heille annettiin ohjeita sekä neuvoja mm. sinilevien ja myrkkykeison tunnistamiseen ja torjuntaan.

Kaikkien Eu-uimarantojen luokitus on ollut erinomainen vuosien 2011–2026 välisenä aikana. Uimaveden laadun arviointi ja luokitus perustuu kahden suolistoperäistä saastumista kuvaavan mikrobiologisen muuttujan (suolistoperäiset enterokokit ja *Escherichia coli* -bakteeri) valvontatutkimustuloksiin neljän edellisen uimakauden perusteella. Eu:n uimavesikomitea on laatinut yhteiset symbolit, joilla tiedotetaan yleisölle uimarannan luokitus. Luokitussymbolit ovat uimarantojen ilmoitustauluilla.

Eu-uimarantojen uimavesiprofiilit on julkaistu yleisölle ja ne löytyvät terveystarkastuksen internetsivuilta. Uimavesiprofiilit on laadittu ensimmäisen kerran uimakaudelle 2011 ja ne on päivitetty vuonna 2025.

Valvontasuunnitelman mukainen yleisen uimarannan tarkastus tehdään kerran vuodessa (terveydensuojelun valvontasuunnitelma). Tarkastuksessa käydään läpi mm. terveydensuojelulain edellyttämä toiminnanharjoittajan omavalvonta, rannan kunto ja siisteys, jätehuollon toimivuus, uimareiden käyttöön tarkoitetut käymälät ja pukeutumistilat, rakenteet (esim. laiturit, hyppytornit), opasteet, ilmoitus- ja kieltotaulut, huoltosuunnitelmat, uimaveden laadun tulokset aiemmilta vuosilta sekä varautuminen häiriötilanteisiin.

Tehtyjen uimarantatarkastusten perusteella uimaveden laatu, näytteenotto ja uimavesiprofiilit olivat vaatimustenmukaisia. Eniten huomautettavaa oli uimarantojen omavalvonnan toimivuudessa ja toteutumisessa sekä uimarannan rakenteissa. Uimaranta-aluiden yleiseen siisteyteen ja ylläpitoon liittyvissä asioissa esiintyi puutteita muutamilla yksittäisillä uimarannoilla, samoin kuin tiedottamisen toteutumisessa uimarannalla. Uimakauden aikana terveysvalvontaan ei tullut yhtään asiakasyhteydenottoa uimarantojen ylläpitoon liittyen.

Uimakauden 2026 päätyttyä terveysvalvonta valmistelee omavalvontasuunnitelman laatimisen tueksi toiminnanharjoittajille ohjeistuksen ja järjestää uimarantojen ylläpitäjille ja toiminnasta vastaaville koulutustilaisuuden riskinarvioinnin ja omavalvonnan varmistamiseksi ennen uimakautta 2027.

Toimivalta	Hallintosääntö 8 §
Esittelijä	Terveysvalvonnan johtaja Kinnunen Sampsa
Päätösehdotus	Alueellinen ympäristöterveydenhuoltojaosto merkitsee asian tiedoksi.
Päätös	
Tiedoksi	
Toimenpiteet	